

10.05.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПРЕМЬЕР-МИНИСТРІНІҢ
ОРЫНБАСАРЫ

ЗАМЕСТИТЕЛЬ
ПРЕМЬЕР-МИНИСТРА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Астана қаласы, Үкімет үйі

010000, город Астана, Дом Правительства

№ _____

Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
Депутаттарына

2024 жылғы 4 сәуірдегі № ДЗ-151

Құрметті депутаттар!

Такси қызметін көрсету нарығын дамытуға қатысты депутаттық сауылыңызды қарап, келесіні хабарлаймыз.

«Яндекс.Такси» және осы нарықтың басқа қатысушылары, сондай-ақ сервистік компаниялардың қызметтері үшін комиссиялар және тарифтік саясатын қайта қарау бойынша жұмыстарды жүргізуге қатысты

ҚР Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі (бұдан әрі-агенттік) 2023 жылғы желтоқсанда «Яндекс. ТаксиКорп» ЖШС - не (бұдан әрі - Яндекс) қатысты монополияға қарсы тергеуді аяқтады.

Нәтижесінде таксопарктердің экономикалық қызметін үйлестіру, бақылау-кассалық машиналардың бағдарламалық қамтамасыз етуін техникалық қолдау қызметтерін тану бойынша Яндекс әкімшілік жауапкершілікке тартылды .

Сонымен қатар, Агенттік монополияға қарсы компаенсы Яндекс келісілген, оның шеңберінде келесі шаралар көзделген:

– жүргізушілердің табыс деңгейін арттыру үшін 2023 жылғы 14 желтоқсаннан бастап, егер тапсырыс базалық комиссиядан екі есе асып кетсе, Яндекс комиссиялары сапар құны жойылады (экономикалық әсері - жылына 2 млрд теңге, бұл ретте осы бастама шеңберінде алынбаған комиссия 2024 жылдың бірінші тоқсанында 47 млн теңгені құрады);

– жүргізушілерге арналған қосымша бонустық бағдарламаны енгізу (2024 жылы сала айналымы мен инфляцияның өсуіне байланысты 7-10 млрд теңге, бұл ретте жүргізушілерге 2024 жылдың бірінші тоқсанында бонустардың жалпы көлемі 6,2 млрд теңгені құрады);

– тарифтің арттыру негіздемелерін және өзгеріс болжамын келтіре отырып тарифті қалыптастырудың ашықтығын арттыру үшін пайдаланушы қосымшасын жақсарту (баға деңгейінің себептері мен оның өзгеру болжамын түсіндіре отырып, «Яндекс Go» қосымшасының басты экранына «сұраныс индикаторы» қосылды).

Сонымен қатар, Яндекс қосымша бонустық бағдарламаны енгізді, оған сәйкес 2023 жылдың желтоқсанында Астана және Алматы қалаларының

жүргізушілеріне 400 млн теңгеден астам, ал 2024 жылдың қаңтарында 700 млн теңге төленді.

Сұраныстың ең жоғары кезеңінде төмен бағамен таксиге тапсырыс беру мүмкіндігі көздей отырып жолаушылар үшін жаңартылған «бірге» тарифі енгізілді (*тарифті екі еселенген коэффициентке дейін көтеруге шектеулер*).

2023 жылдың желтоқсанында жаңартылған тариф іске қосылып 2024 жылдың бірінші тоқсанында осы тариф бойынша шамамен 4,5 млн сапар жүзеге асырылды.

Сондай-ақ, Яндекс Такси қызметтеріне ең жоғары сұраныс жағдайында, мысалы, қолайсыз ауа-райында немесе мереке күндері тарифті үш еселенген коэффициенттен жоғары көтеруге шектеулер енгізеді (*осы деңгейден жоғары тоқсанға сапарлардың 5% - дан аспайтын болады*).

Ағымдағы жылдың бірінші тоқсанында үш еселенген коэффициентпен құны 238 мың тапсырыс немесе олардың жалпы санының 0,15% жүзеге асырылды.

Монополияға қарсы комплаенстің орындалуын бақылауды қамтамасыз ету мақсатында Агенттік тарапынан ағымдағы жылдың екінші тоқсанының соңына дейін сарапшылармен арнайы мониторинг тобы құрылатын болады (*көлік, еңбек және халықты әлеуметтік қорғау, әділет, цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрліктерінің өкілдері, сондай-ақ қауымдастық таксопарктері*).

Бұдан басқа, жолаушылар мен жүргізушілердің мүдделерінің теңгерімін қамтамасыз ететін мынадай жүйелі шаралар қабылдануда:

– Агенттік заңнамаға түзетулер енгізуге бастамашылық жасады, түзетулер жүргізушілерге такси парктерінсіз Яндекспен тікелей жұмыс істеуге мүмкіндік береді;

– Яндекс бағдарламалық жасақтамасын егжей-тегжейлі зерделеу үшін, сондай-ақ күндер, бағаға әсер ететін факторлар (*ауа райы жағдайлары, мерекелік сұраныстың артуы, жүргізушілердің болмауы және т. б.*), тәуелсіз аудиторлық Ақпараттық технологиялар саласындағы компаниясы Агенттікпен бірлесіп және ҚР Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігімен алгоритмдік баға белгілеу аудитін жүргізуді жоспарлап отыр.

Бәсекелестікті қорғау саласындағы заңнамасы бойынша бұзушылық белгілері анықталған кезде, Агенттік жедел ден қою шараларын қолданатын болады.

Такси қызметтерін ұсыну саласында платформалық жұмыспен қамтуды ұсынатын отандық компанияларға қолдау тетіктерін нысықтауға қатысты

Шағын және орта кәсіпкерлік субъектілері үшін мемлекеттік қолдаудың қаржылық шаралары жөніндегі бағдарлама (*бұдан әрі – Бағдарлама*) шеңберінде екінші деңгейдегі банктердің кредиттері бойынша сыйақы мөлшерлемесінің бір бөлігі субсидияланады.

Анықтама: кәсіпкерлерге жылдық 8% ставка бойынша, ал әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілері, батыс және оңтүстік өңірлер үшін жылдық 7% ставка бойынша кредиттер беріледі (кредит сомасы 3 млрд теңгеге дейін).

Бағдарлама шеңберінде сондай-ақ шағын кәсіпкерлік субъектілері үшін 8% ставка бойынша, ал моно -, шағын қалалар мен ауылдық елді мекендерде әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілері үшін салалық шектеулерсіз 7% ставка бойынша микрокредиттер беру көзделген (микрокредит сомасы 20 млн теңгеге дейін, айналым қаражатын 5 млн теңгеге дейін толықтыру бойынша).

Жалпы, бағдарлама шеңберінде мемлекеттік қолдау шаралары экономиканың басым секторларында да, салалық шектеулерсіз де өз жобаларын іске асыратын кәсіпкерлер үшін ұсынылады.

ЭҚЖЖ 49.32 «такси қызметі», ЭҚЖЖ 77.11 «жеңіл автомобильдер мен жеңіл автокөлік құралдарын жалға алу және лизинг» шеңберінде сатып алуға және ұсынуға бағытталған жобаларға 1 бірлік үшін құны 10 млн теңгеден аспайтын отандық өндірушілердің жеңіл автомобильдерін жалға алу және лизингке алу бойынша қолдау көрсетіледі.

Өз кезегінде, «Astana Hub» Халықаралық IT-стартаптар технопаркінің қатысушылары үшін отандық IT-өнімдерді ілгерілету және танымал ету мақсатында преференциялар ұсынылады (инфрақұрылымды қамтамасыз ету, визалық қолдау және салықтық жеңілдіктер беру бөлігінде), білім беру, сондай-ақ инкубациялық-акселерациялық бағдарламалар және т.б. бағдарламалар іске асырылады

Уәкілетті мемлекеттік органдардың өкілдері автомобиль тасымалдары бойынша қызметтер көрсету саласындағы IT-өнімдерді қолдау үшін «Relog» көліктік тасымалдау компаниясы, «Такси5+» жолаушылар тасымалы сервисі, «Choco Holding», «Metanoia» такси шақыруға арналған сервис, «Aragu» жолаушылар тасымалы сервисі, «Төлем Такси» жолаушылар тасымалы сервисі қызметтерінің онлайн-платформаларда жүзеге асыратын сияқты отандық сервистермен кездесулер өткізіледі.

Осы мәселенің өзектілігін ескере отырып, сондай-ақ отандық IT-өнімдерді танымал ету жөніндегі мақсаттарға қол жеткізу қажеттігін ескере отырып, тұрақты негізде отандық компанияларға оларды одан әрі дамыту үшін онлайн-платформалар саласында қажетті қолдау көрсету бойынша жұмыс жүргізілуде.

Жалпы, бұл мәселелер Үкіметтің тұрақты бақылауында.

Н. Байбазаров

10.05.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПРЕМЬЕР-МИНИСТРІНІҢ
ОРЫНБАСАРЫ

ЗАМЕСТИТЕЛЬ
ПРЕМЬЕР-МИНИСТРА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Астана қаласы, Үкімет үйі

010000, город Астана, Дом Правительства

№ _____

Депутатам
Мажиліса Парламента
Республики Казахстан

На № ДЗ-151 от 4 апреля 2024 года

Уважаемые депутаты!

Рассмотрев ваш депутатский запрос касательно развития рынка услуг такси, сообщаем следующее.

Касательно проведения работы по пересмотру тарифной политики «Яндекс.Такси» и других участников данного рынка, а также комиссий за услуги сервисных компаний

В декабре 2023 года Агентством по защите и развитию конкуренции (далее – Агентство) завершено антимонопольное расследование в отношении ТОО «Яндекс. Такси Корп» (далее – Яндекс).

В результате Яндекс привлечено к административной ответственности за координацию экономической деятельности таксопарков, выраженную в навязывании услуг технической поддержки программного обеспечения контрольно-кассовых машин.

В то же время, Агентством согласован антимонопольный комплаенс Яндекс, в рамках которого предусмотрены следующие меры:

– для повышения уровня дохода водителей с 14 декабря 2023 года отменены комиссии Яндекса, если заказ превышает двукратно базовую стоимость поездки (экономический эффект - 2 млрд тенге в год, при этом недополученная комиссия в рамках данной инициативы за первый квартал 2024 года составила 47 млн тенге);

– введение дополнительной бонусной программы для водителей (7-10 млрд тенге в 2024 году в зависимости от роста оборота отрасли и инфляции, при этом общий объем бонусов водителям за первый квартал 2024 года составил 6,2 млрд тенге);

– улучшение пользовательского приложения для повышения прозрачности формирования тарифа с приведением обоснований его повышения и прогноза изменения (добавлен «Индикатор спроса» на главном экране приложения «Яндекс Go» с объяснением причин уровня цены и прогноза ее изменения).

Вместе с тем, Яндекс внедрил дополнительную бонусную программу, согласно которой в декабре 2023 года водителям городов Астана и Алматы выплачено более 400 млн тенге, а в январе 2024 года – 700 млн тенге.

Для пассажиров введен обновленный тариф «Вместе», который дал возможность заказать такси за более низкую стоимость в пиковый период спроса (*ограничения на повышение тарифа до двукратного коэффициента*).

Обновленный тариф запущен в декабре 2023 года и за первый квартал 2024 года по данному тарифу осуществлено порядка 4,5 млн поездок.

Также Яндекс введет ограничения на повышение тарифа выше трехкратного коэффициента в условиях максимального спроса на услуги такси, например, в непогоду или праздничные дни (*выше данного уровня будет не более 5% поездок в квартал*).

За первый квартал текущего года с трехкратным коэффициентом стоимости осуществлено 238 тыс. заказов или 0,15% от их общего количества.

С целью обеспечения контроля исполнения антимонопольного комплаенса до конца второго квартала текущего года Агентством будет создана специальная мониторинговая группа с экспертами (*представители инициативных групп министерств транспорта, труда и социальной защиты населения, юстиции, цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности, а также ассоциации таксопарков*).

Кроме того, принимаются следующие системные меры, обеспечивающие баланс интересов пассажиров и водителей:

- Агентством инициированы поправки в законодательство, введение которых позволит водителям работать напрямую с Яндекс без таксопарков;

- для детального изучения программного обеспечения Яндекс, а также факторов, влияющих на ценообразование (*погодные условия, праздничные дни, повышенный спрос, отсутствие водителей и прочее*), независимой аудиторской компанией в сфере информационных технологий совместно с Агентством и Министерством цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности планируется провести аудит алгоритмического ценообразования.

При выявлении признаков нарушения законодательства в области защиты конкуренции, Агентством будут применяться оперативные меры реагирования.

Касательно проработки механизмов поддержки отечественным компаниям, предлагающих платформенную занятость в сфере предоставления услуг такси

В рамках программы по финансовым мерам государственной поддержки для субъектов малого и среднего предпринимательства (*далее – Программа*) субсидируется часть ставки вознаграждения по кредитам банков второго уровня.

Справочно: *предпринимателям предоставляются кредиты по ставке 8% годовых, а для субъектов социального предпринимательства, западных и южных регионов по ставке 7% годовых (сумма кредита до 3 млрд тенге).*

В рамках Программы также предусмотрено предоставление микрокредитов для субъектов малого предпринимательства по ставке 8%, а в моно-, малых городах и сельских населенных пунктах, для субъектов социального предпринимательства по ставке 7% без отраслевых ограничений (сумма микрокредита до 20 млн тенге, на пополнение оборотных средств до 5 млн тенге).

В целом, меры государственной поддержки в рамках Программы предоставляются для предпринимателей, реализующих свои проекты как в приоритетных секторах экономики, так и без отраслевых ограничений.

В рамках ОКЭД 49.32 «Деятельность такси», ОКЭД 77.11 «Аренда и лизинг легковых автомобилей и легких автотранспортных средств» поддерживаются проекты, направленные на приобретение и предоставление в аренду и лизинг легковых автомобилей отечественных производителей стоимостью не более 10 млн тенге за 1 единицу.

В свою очередь, в целях продвижения и популяризации отечественных IT-продуктов для участников Международного технопарка IT-стартапов «Astana Hub» предоставляются преференции (*в части обеспечения инфраструктуры, визовой поддержки и предоставления налоговых льгот*), реализуются образовательные, а также инкубационно-акселерационные программы и др.

Для поддержки IT-продуктов в сфере оказания услуг по автомобильным перевозкам представителями уполномоченных государственных органов проводятся встречи с отечественными сервисами, такими как компания по транспортным перевозкам «Relog», сервис пассажирских перевозок «Такси5+», «Choco Holding», сервис для вызова такси «Metanoia», сервис пассажирских перевозок «Aragu», сервис пассажирских перевозок «Төлем Такси» осуществляющие деятельность на онлайн-платформах.

Учитывая актуальность данного вопроса, а также необходимость достижения целей по популяризации отечественных IT-продуктов, на постоянной основе ведется работа по оказанию необходимой поддержки отечественным компаниям в сфере онлайн-платформ для их дальнейшего развития.

В целом данные вопросы находятся на постоянном контроле Правительства.

Н. Байбазаров